

ORGANIZACE SOUČINNOSTI

Jedním z nejobtížnějších úkolů v práci velitelů a štábů je organizace součinnosti. Svědčí o tom i cvičení, při nichž se právě v tomto směru vyskytuje celá řada nedostatků.

V článku chci proto rozebrat **organizaci součinnosti v útočné operaci vševojskové armády** a tím pomoci v aplikaci obecných zásad, které vytyčují naše řády a předpisy, na konkrétní podmínky.

Hlavní zásady organizace součinnosti

Význam organizace součinnosti jednoznačně dokumentuje Oper-1-1, čl. 31, který uvádí „Nejdůležitější povinností velitelů a štábů všech stupňů je organizace součinnosti a zajištění její nepřetržitosti v průběhu bojové činnosti“.

Cílem organizace součinnosti (Oper-2-1, čl. 114) je sladit na základě rozhodnutí a pokynů velitele činnost velitelství a prostřednictvím náčelníků druhů vojsk a speciálních vojsk činnost podřízených a spolupůsobících vojsk při plnění stanovených úkolů.

Poněvadž hlavními prostředky plnění úkolů jsou palebné a z nich zejména jaderné údery a vševojskové svazky, organizujeme součinnost především s důrazem na jejich sladění. „Organizace součinnosti záleží ve sladění palebné činnosti a manévru vojsk podle cíle, místa, času a způsobu plnění úkolů a v usměrňování jejich úsilí k dosažení stanovených cílů“ (Oper-1-1, čl. 31).

Cíle, které jsou pro útočnou operaci armády stanoveny, jsou v různé hloubce nepřátelské sestavy. Vzhledem k možností vojsk a jejich bojové technice lze

jich dosahovat postupně. V průběhu toho budou různé situace, které mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit další vývoj útočné operace a budou proto vyžadovat zásah velitele a štábu vševojskové armády. A právě řešení těchto dílčích situací (epizod či fází plnění úkolů) bude hlavní náplní organizace součinnosti.

Organizace součinnosti tedy není nic jiného, než další konkretizace těch úkolů, které velitel vševojskové armády vydal ve svém rozhodnutí jednotlivým prvkům operační sestavy.

Splnění cílů organizace součinnosti dosahujeme:

- jednotným pochopením úkolu vševojskové armády a zámyslu jeho plnění,
- vzájemnou znalostí bojových úkolů jednotlivých prvků operační sestavy u všech, kteří se na plnění úkolu armády a jeho jednotlivých částí (dílčích úkolů, táží) podílejí,
- neustálou a dokonalou (úplnou) znalostí situace nejen nepřítelů, ale i jednotlivých prvků operační sestavy (především místa jejich pobytu, činnosti

a stavu bojeschopnosti) v průběhu celé útočné operace,

— reálným hodnocením možnosti vlastních vojsk i nepřítele a na základě toho také předvídáním pravděpodobného dalšího vývoje bojové činnosti,

— spolehlivým spojením, zabezpečujícím jak nepřetržitě vzájemné informování o situaci mezi prvky operační sestavy, sousedy, nadřizenými a podřízenými, tak i včasné reagování na vznikající situaci,

— znalostí stanovených signálů.

Podstata prostorového sladění činnosti prvků operační sestavy je v tom, že je třeba určit konkrétního nepřítele, kterého máme ničit (v kterém prostoru) a konkrétní objekty, čáry nebo prostor, který máme ovládnout. Na základě toho pak určit nejúčelnější manévry vojsk ke splnění daného úkolu.

Vymezení činnosti prvků operační sestavy jen prostorem je neúplné, protože ponecháváme vykonavateli možnost volit dobu splnění úkolu. Každý úkol je proto třeba **vymezit také časově**. Čas spolu s prostorem jsou neoddelitelnými atributy

ty veškeré bojové činnosti a proto i úkolů, z nichž bojová činnost sestává. Teprve časové sladění činnosti jednotlivých prvků operační sestavy vytváří podmínky pro splnění stanovených úkolů v intencích zámyslu nejen velitele armády, ale i frontu a současně dává podklady pro jejich odpovídající zabezpečení.

Časové určení úkolů mělo velký význam již v minulosti. Za soudobých možností bojové techniky ještě více vzrůstá. Čas je totiž činitelem v předstihu nepřítele, v získání iniciativy a v jejím udržení.

Jak vyplývá z Oper-1-1, čl. 31 součástí organizace součinnosti je též **sladění způsobu plnění úkolu** jednotlivých spolupracujících prvků operační sestavy. Stejněho cíle můžeme totiž dosáhnout různými způsoby. Jejich podstatu tvoří palba a manévry. Použití palby a manévru můžeme podle pravděpodobného vývoje situace **plánovat i ve variantách**. Reálné plánování palby a manévru jednotlivých druhů vojsk vyžaduje dokonalou **znalost a respektování jejich možností**.

Doba, místo a způsob organizace součinnosti

Poněvadž organizace součinnosti je další konkretizací úkolů vydaných v rozhodnutí, je **nejvýhodnější začít bezprostředně po rozhodnutí velitele armády pro útočnou operaci nebo s menším časovým odstupem po něm**.

Při dostatku času bylo by účelné dát podřízeným k dispozici dobu alespoň na hrubé ujasnění úkolu. Pokud to ovšem podřízený nemohl učinit již na základě pokynů z operační orientace.

Z neustále se měnící situace v průběhu operace vyplývá, že organizace součinnosti realizovaná v období plánování nemůže být plným a konečným upřesněním úkolu na celou operaci. K tomu bude docházet neustále v průběhu operace na základě konkrétní situace všech prvků, které jsou součástí bojové činnosti (nepřítel, vlastní vojska, terén, denní a noční doba a povětrnostní podmínky), jejich zhodnocení a z toho vyplývající reálné předvídání dalšího vývoje bojové činnosti. **Organizace součinnosti tedy končí až splněním celkového cíle útočné operace.** V žádném případě ji **nechápu jako jednorázový akt**.

Skutečnost, že součinnost je třeba organizovat jak v přípravném období, tak v průběhu operace ukazuje, že místo a formy její organizace budou různé. Obdobně to bude i s funkcí, kteří se jí zúčastní.

Při současných šifkách útočných pásem vševojskových armád a při hloubkách jejich úkolů je účelné organizovat součinnost v přípravném období před zasazením armády (nejen při první útočné operaci, ale i při jejím zasazení z druhého sledu frontu) na velitelském stanovišti armády na mapách nebo plastických stolech, popř. na leteckých snímcích. Přitom lze vyloučit, že kromě toho některé otázky budeme upřesňovat v terénu. Může tomu tak být např. při průlomu nepřátelské obrany bez použití jaderných zbraní.

Při nedostatku času jak v přípravném období, tak i v průběhu operace, když podřízení velitelé jsou vázáni řízením svých vojsk, budou součinnost nejčastěji organizovat **současně na několika směrech** (podle počtu důležitých směrů, popř. divizí v prvním sledu) a to na **velitelských stanovištích divizí** na daných směrech.

Zásadu organizovat součinnost na velitelském stanovišti armády, popř. svazku, v jehož prospěch se uskutečňuje, je **nutné respektovat**. Vzdalovat hlavní funkcionáře armády mimo velitelské stanoviště, kde je plně rozvinuto spojení, totiž znamená **zbavovat se možnosti včasné a neustálé informovanosti o situaci**.

Nedostatek informovanosti ztěžuje (ne-li znemožňuje) veliteli armády využít štábu a tím ho zbavuje i možnosti včas a reálně

reagovat na změny, k nimž případně dojde během organizace součinnosti. To může **nepříznivě ovlivnit další průběh operace**. Je to dáno především mohutnou palebnou silou (zejména při použití JZ), manévrovostí vojsk a z toho vyplývající možností rychlých a nenedálých změn situace.

Způsoby organizace součinnosti musí vycházet z toho, že jde o další konkretizování úkolů podle předpokládaných nebo vznikajících situací.

Hlavním organizátorem součinnosti je proto velitel vševojskové armády. Jeho pomocníkem je vševojskový štáb.

Činnost velitele jako organizátora součinnosti spočívá v tom, že:

- ve svém rozhodnutí stanoví prvkům operační sestavy jejich úkoly obsahově, prostorově a časově,

- po rozhodnutí vydá pokyny pro organizaci součinnosti, v nichž stanoví její dobu, místo, způsob a účastníky, základní situace (období, dílčí úkoly) k nimž bude součinnost organizovat,

- při organizaci součinnosti určí varianty předpokládané činnosti nepřítelů v jednotlivých situacích (obdobích, dílčích úkolech) a z toho vyplývající zámysl a předpokládanou činnost vlastních prvků operační sestavy v dané situaci (období, fázi, při plnění dílčího úkolu),

- s konečnou platností upřesní při organizaci součinnosti návrhy jednotlivých odborných náčelníků,

- v průběhu operace upřesňuje činnost vojsk dílčími nařízeními.

Pokyny, které vydá velitel armády po rozhodnutí, podle potřeby dále upřesní náčelník štábu vševojskové armády.

Organizujeme-li součinnost současně na několika místech, pak pro hlavní směr jí vede velitel vševojskové armády zpravidla na svém velitelském stanovišti. Na dalších místech (VS divízi) budou součinnost **organizovat pověřeni funkcionáři podle pokynů velitele armády.**

Pokud to situace dovolí (zejména časové možnosti), bude účelné, aby určený funkcionář buď sám nebo se svými pomocníky (pokud je má) obdržené pokyny rozpracoval a velitel armády mu je před odjezdem na organizaci součinnosti schválil.

Pokyny, které vydá velitel armády pověřenému funkcionáři, musí zejména obsahovat:

- zámysl řešení dané situace (fáze či období plnění úkolu) s důrazem na činnost prostředků armády ve prospěch příslušného svazku (na daném směru), včetně použití jaderných úderů, jejich cíl, předpokládaný prostor a doba zahájení,

- úkol příslušného svazku při plnění zámyslu (způsob využití činnosti armádních prostředků, zejména jaderných úderů),

- úkol sousedů při plnění zámyslu, především způsob součinnosti,

- stanovení čar a prostorů důležitých z hlediska součinnosti a dobu jejich ovládnutí,

- způsob velení a spojení při řešení dané situace,

- stanovení signálů,

- lhůty hlášení a způsob jejich předávání.

Plní-li určitý svazek **samostatný úkol** a zásah armádních prostředků v jeho prospěch je minimální, může mu armáda doručit **písemný výpis organizace součinnosti** na armádě.

Poněvadž organizace součinnosti je další konkretizací plnění úkolu vševojskové armády podle předpokládaných či již vznikajících (v průběhu operace) důležitých fází a epizod, je **účelné dodržovat tento postup:**

- určit fázi plnění úkolu vševojskové armády a předpokládanou operační sestavu v ní,

- charakterizovat pravděpodobnou situaci nepřítelů při řešení úkolů v dané situaci,

- stanovit cíl vševojskové armády při řešení dané situace a zámysl jeho dosažení,

- úkoly prvků operační sestavy, které se na plnění zámyslu podílejí a způsob jejich plnění (včetně speciálních záloh, výsadek apod.),

- organizace velení a spojení (určení míst velení, signálů, hlášení),

- organizace týlového (materiálního, zdravotnického a technického) zabezpečení.

Podílejí-li se na plnění daného dílčího úkolu **sousedé** nebo mohou jeho plnění ovlivnit, je třeba uvést také cíl jejich činnosti, zámysl a způsob jeho plnění a signály, potřebné pro vzájemnou součinnost.

Všechny body organizace součinnosti musíme probrat **ve všech základních variantách**, které se mohou při plnění dané fáze či dílčího úkolu vyskytnout.

V průběhu operace budeme součinnost často **upřesňovat jen krátkými nařízeními**, které předá směrový důstojník, nebo jinými pořítky.

Poněvadž organizace součinnosti je sladěním bojové činnosti jednotlivých prvků operační sestavy, **zúčastní se jí ti, kterým velitel vševojskové armády velí přímo, tj. velitelé vševojskových svazků**

a dále ti, jejichž prostřednictvím řídí ostatní prvky operační sestavy, tzn. odborní náčelníci. Kromě těchto funkcionářů bude na organizaci součinnosti představitel frontu a směroví důstojníci za jednotlivými vševojskovými svazky.

Účast všech funkcionářů na organizaci součinnosti bude možná jen v případě, že bude probíhat na jednom místě, tj. na velitelském stanovišti armády, a bude-li k tomu výhodná situace. Bude tomu tak nejčastěji jen v přípravném období do zasazení armády a v případě, že bude dostatek času.

Při plánování další útočné operace v průběhu zakončení první, může vzhle-

dem k nedostatku času probíhat organizace součinnosti současně na několika směrech, nejméně na směru hlavního a dalšího úderu a podle jednotlivých úkolů. Stejně tomu bude i při upřeshňování organizace součinnosti v průběhu armádní útočné operace.

Na směru hlavního úderu armády se organizace součinnosti na VS armády zúčastní spolu s velitelem armády také odborní náčelníci. Na ostatních směrech se jí vedle pověřených funkcionářů zúčastní zástupci těch oddělení armády, jejichž prvky se na plnění úkolu na daném směru podílejí a hlavní funkcionáři příslušného svazku.

Podklady pro organizaci součinnosti

Hlavní podklady pro organizaci součinnosti můžeme rozdělit na podklady od nadřízeného, tj. frontu, a na vlastní.

K prvním patří operační směrnice frontu, odborná nařízení druhů vojsk a služeb a zápisy z organizace součinnosti ze stupně front—armády.

Nejdůležitější údaje od frontu z těchto podkladů jsou zámysl velitele frontu, úkol armády, zásahy frontu ve prospěch armády, zejména jaderné údery a údery letectva, zásahy frontových záloh (kdy, kde a jak jich využít) a oboustranné úkoly pro součinnost se sousedy.

Mezi podklady vlastní počítáme rozhodnutí velitele armády, pokyny velitele a náčelníka štábu armády pro organizaci součinnosti a materiály, zpracované na základě pokynů velitele a štábu armády pro organizaci součinnosti.

Kvalita průběhu organizace součinnosti je do značné míry závislá na její přípravě. K tomu účelu připraví vševojskový štáb plán práce velitele armády při organizaci součinnosti. Na jeho zpracování se podílejí zástupci jednotlivých oddělení velitelství armády.

Cílem plánu je stanovit hlavní problémy, které je třeba při organizaci součinnosti řešit. Tím vytvořit předpoklady k tomu, aby průběh organizace byl plynulý, konkrétní a řešení jednotlivých problémů

reálné (na základě propočtů). Plán práce velitele při organizaci součinnosti (dále jen „Plán“) současně vylučuje opomenutí důležitých opatření při řešení důležitých částí plnění úkolu (jednotlivých období, fází, epizod, dílčích úkolů).

„Plán“ může mít v podstatě dvě části. První tvoří opatření organizačního rázu. Patří sem především stanovení cílů, míst a doby organizace součinnosti a určení účastníků na jednotlivých místech. V případě, že některá část organizace součinnosti bude probíhat v terénu, musí zde být dále nařízena výstroj účastníků a způsob zabezpečení místa organizace součinnosti. Sledované cíle rozdělí na období a ta na epizody (situace, dílčí úkoly) k nimž je účelné součinnost organizovat.

V druhé části „Plánu“ budou vytyčeny obecné základní otázky, které je účelné v jednotlivých obdobích a epizodách (dílčích úkolech) organizace součinnosti rozbrat. Tuto část „Plánu“ můžeme zpracovat také formou tabulky s tímto obsahem viz tabulka 1.

Výhodou takto sestaveného „Plánu“ je přehlednost a tím i snadná orientace v něm. V poznámce, případně v samostatném bodu tabulky je účelné určit signály potřebné pro plnění těch úkolů, které pro jednotlivé prvky operační sestavy vyplnou.

Tabulka 1

Poř. čís.	Období, epizoda, dílčí úkol	Otázky, které je třeba řešit	Kdo uskuteční (doba)	Poznámka (signály)

Činnost vojsk při přípravě a vedení první útočné operace můžeme rozdělit na **tato období:**

1. Zaujetí operační sestavy (nebo též období do zahájení války),
2. První jaderný úder,
3. Odstranění následků prvního jaderného úderu nepříteli,
4. Plnění bližšího úkolu vševojskové armády,
5. Plnění dalšího úkolu vševojskové armády.

Vzhledem k možnosti nenadálých a prudkých zvratů v průběhu operace je účelné **organizovat součinnost v přípravném období podrobně na první tři období a dále ještě na přechod do útoku a plnění bližšího úkolu vševojskové armády v průběhu prvního dne.** Na ostatní část plnění bližšího úkolu v přípravném období organizujeme součinnost **jen k hlavním situacím** (epizodám), s nimiž lze reálně počítat.

K nim počítáme např. zasazení druhého sledu (jeho části), použití vzdušného výsadku, odrazení nepřátelské protiletce (protiúderu), přechod vodního toku apod.

Obdobné epizody (situace) mohou být také naplněny posledního období organizace součinnosti, tj. plnění dalšího úkolu vševojskové armády. Rozdíl bude v tom, že je řešíme ještě obecněji (rámcově). Čím bude organizace součinnosti v přípravném období méně podrobná, tím více prostorů zůstane pro upřesňující nařízení v průběhu operace a naopak.

Hlavní otázky organizace součinnosti v jednotlivých obdobích mohou být:

1. období — do zahájení války

- rozdělení teritoria mezi svazky, dislokované na území armády,
- určení vyhrazených prostorů,
- způsob vyhlášení různých stupňů pohotovosti a plán (varianty) vyvedení vojsk: činnost jednotlivých svazků a útvarů druhů vojsk při zaujímání stanovených prostorů (prostory, které mají zaujmout a doba pohotovosti a sestava v nich, osy přesunu, pořadí, případně čas průchodu průchodišti a regulačními čarami na osách přesunu), organizace pořádkové služby, způsob doručení rozkazů pro další činnost, případný manévry do jiných prostorů (signál, kdy, kam a jak — osy), varianty opuštění prostoru a jeho řízení (na armádě budou řešeny jen základní otázky, které musí dát postačující podklady svazkům a ostatním prv-

kům operační sestavy pro plynulé a nekomplikované vyvedení),

- určení operační sestavy (případně variant) a způsob jejího zaujetí,
- způsob začlenění posilových prostředků (kdy, kde),
- palebné zabezpečení zaujímání operační sestavy (určení pohotovostních baterií a jejich palebných postavení),
- protivzdušná obrana při zaujetí operační sestavy (kdo — prostředky PVOS; protiletadlové rakety, letectvo; vyčleněné prostředky PVO — kde — prostor a ve které době),
- vyhrazení os (trvale nebo na určité dobu),
- určení vojsk příkrytí, úkoly příkrytí (prostor, způsob jejich zaujetí, cíl a způsob činnosti vojsk příkrytí, ženijní práce, jejich pořadí a lhůty),
- způsob doplňování osobami a bojovou technikou na válečné počty,
- způsob udržování komunikací, zejména přechodů přes vodní toky (kdo, kdy),
- pořadí, způsob a místo (prostor) vyvážení zásob,
- způsob přísunu (kdy, kam) raket a jejich příprava,
- materiální, zdravotnické a technické zabezpečení zaujímání operační sestavy.

Možnostem zahájení války po období zvýšeného mezinárodního napětí nebo nenadálého — s překvapením a v obou případech pak s použitím jaderných zbraní nebo bez nich musí **odpovídat varianty operační sestavy a způsoby jejich zaujetí.** Útočnou operaci mohou pak vojska armády zahájit

- z plánovaných prostorů soustředění,
- z jiných neplánovaných prostorů,
- z posádek přes shromaždiště,
- z výchozího prostoru.

Organizace součinnosti musí proto všechny tyto způsoby zahájení války postihovat.

2. období — jaderný úder:

- cíl prvního jaderného úderu,
- jeho zámysl,
- úkoly, které plní front v prvním jaderném úderu ve prospěch armády,
- určení sil a prostředků armády pro první jaderný úder,
- úkoly určených prostředků (cíle, u statistických cílů též jejich parametry, kdo plní, náplň, druh výbuchu, podle potřeby zdvojit vykonavatele s určením signálů pro dublující úder,

— činnost vojsk (jednotlivých prvků operační sestavy) při prvním jaderném úderu.

Zvláštní pozornost musíme v tomto období věnovat řízení průzkumu. Jeho úkolem bude rychle zjistit parametry cílů, jež má armáda ničit v rámci prvního jaderného úderu.

3. období — odstranění následků prvního jaderného úderu nepřítele a obnovy bojové schopnosti

— stanovit varianty nepřátelského prvního jaderného úderu (podle situace vlastních vojsk) např.: při zaujímání operační sestavy, po zaujetí operační sestavy a podle cílů a jeho předpokládaných výsledků,

— obnovení bojové schopnosti vojsk armády velení u všech napadených prvků operační sestavy, upřesnění úkolů jednotlivým prvkům operační sestavy podle předpokládaných variant nepřátelského jaderného úderu (např. kdy, za jakých podmínek budou napadené svazky plnit stanovené úkoly, za jakých podmínek převezmou jejich úkoly svazky druhého sledu apod.), prostory vyvedení vojsk, určení složení a míst shromaždišť ZUO v jednotlivých variantách činnosti, signály pro jejich aktivování, místa zřízené MSO, úkoly ženijního a chemického vojska při odstraňování následků nepřátelského prvního jaderného úderu, úkoly materiálního zdravotnického a technického zabezpečení při odstraňování následků nepřátelského prvního jaderného úderu.

4. období — plnění bližšího úkolu vševojskové armády:

a) Přechod do útoku a plnění úkolů prvního dne operace

— úkol armády a záměr jeho plnění, — činnost dělostřelectva a letectva; určení cílů a způsobu jejich ničení,

— využití prvního jaderného úderu a palebných úderů dělostřelectva a letectva vojsky překrytí a hlavními silami s důrazem na ovládnutí přechodů přes státní hranici: kdo, které přechody, kdy a jak ovládnout (vyslání předem stanovených oddílů, použití vzdušných výsadků); úkoly jednotlivých svazků v rostoru a doby postupného ničení nepřítele, úseky přechodu vodních toků, která letiště ovládnout, změny v přidělení posilových prostředků (kde a kdy);

— způsob ničení nepřítele v případě, že útočná operace bude zahájena bez použití jaderných zbraní — způsob a doba palebné přípravy, rozdělení úkolů v ní

mezi dělostřelectvo, letectvo a raketové vojsko, které používá normální munice (které cíle a objekty, kdo, kdy a jak bude ničit, podle potřeby lze použít i PTZ a tanků),

— cíle pro jaderné úder v průběhu plnění bližšího úkolu a rozdělení jaderných úderů podle předpokládaného použití,

— rozdělení cílů (objektů) a prostorů pro průzkum,

— které nepřátelské prostředky jaderného napadení můžeme v útočných pásech jednotlivých divizí předpokládat, kdo je ničí, rozdělení prostorů či cílů mezi raketové vojsko, letectvo a dělostřelectvo,

— způsoby palebné podpory,

— co při plnění dílčích úkolů udělá ve prospěch svazků vševojskové armády (kdy, kam a jaké jaderné úder; kdy kam, na jaký signál a které speciální zálohy zasáhnou, jaká případná další opatření — např. přidělení vrtulníkových vzlétů, zásahy ZUO apod. — a kdy poskytne armáda ve prospěch jednotlivých svazků),

— materiální, zdravotnické a technické zabezpečení plnění úkolu, způsob zásobování vojsk s důrazem na přísun munice a PHM (hlavně pro raketové vojsko); odsuny v průběhu operace (po komunikacích — vyčlenit — a vzduchem); způsob doplňování vojsk bojovou technikou — její návrat; předpokládaný manévr zásobami, uvolnění (kdy, kde), a udržování komunikací; způsob zabezpečení týlu;

— zařazení (místo, doba a způsob) leteckých stavebních praporů do sestavy divizí, které se mají zmocnit letišť,

— součinnost se sousedy, jejich úkoly, velitelská stanoviště, spojení s nimi, jaderné úder ve prospěch sousedů a úderů sousedů ve prospěch armády, čím kdy a jak působit ve prospěch sousedů, jak oni budou působit ve prospěch armády, při plnění společného úkolu obkličení stanovit čáry navázání spojení, zastavení palby, setkání vojsk, místa setkání velitelů, organizace velení při společném obkličování a ničení,

— organizace velení a spojení, určení signálů, lhůt a druhu hlášení.

Podle předpokládaného vývoje situace můžeme počítat na některém směru také s variantou přechodu některé z divizí do obrany s cílem zastavit nepřítele, který má na daném směru převahu. Potom určíme divizi úkol nejen pro obranu, ale také pro přechod do útoku. Současně stanovíme úkoly, které budou ve prospěch

bránící se divize plnit divize postupující, způsob plnění těchto úkolů a součinnost s nimi.

b) V průběhu plnění bližšího úkolu

Pozornost v tomto období zaměříme především na zasazení druhého sledu (jeho části) odrážení nepřátelských protiztečí a protiúderů, překonávání vodních toků, použití vzdušných výsadků a týlové zabezpečení útočících vojsk.

Při zasazování druhého sledu bude třeba řešit zejména cíl zasazení druhého sledu, určit prostor, dobu a zámysl zasazení a způsob jeho plnění, zesílení druhého sledu posilovými prostředky (jejich hodnota, odkud kdo předá, prostor a doba jejich začlenění do sestavy druhého sledu, jaký z toho vyplývá manévr — varianty, osy pro přesun druhého sledu na čáru zasazení (ve variantách); zabezpečení zasazení (jednotlivých variant) druhého sledu jadernými údery, dělostřelectvem, letectvem, divizemi prvního sledu (jaderné údery, průzkum, uvolnění a úprava komunikací, úkoly pro materiální, zdravotnické a technické zabezpečení), speciálními zálohami (kdo, kde, kdy a na jaký signál), protivzdušná obrana zasazení, zabezpečení zasazení s důrazem na průzkum, ochranu proti zbraním hromadného ničení, organizaci pořádkové služby, ženijní zabezpečení (úpravu komunikací), o organizaci týlového zabezpečení.

Při odrážení nepřátelských protiztečí či protiúderů soustředíme se především na:

- jejich pravděpodobné místo (prostor, směr), dobu a hodnotu,
- zámysl jejich odrážení (včetně použití jaderných zbraní),
- úkoly svazků prvního sledu na směru protizteče (protiúderu) a způsob jejich plnění,
- úkoly raketového vojska, letectva, dělostřelectva (rozdělení cílů a objektů mezi ně),
- manévr zálohami, případně druhým sledem a ostatních prvků operační sestavy, zejména protitankové zálohy a pohyblivého odřadu zatarasovacího,
- způsob protivzdušné obrany vojsk na směru protizteče či protiúderu,
- organizace zabezpečení bojové činnosti s důrazem na ochranu proti zbraním hromadného ničení a týlového zabezpečení,
- organizaci velení a spojení při odrážení nepřátelských protiztečí či protiúderu.

Jak vyplývá z geografického charakteru našeho zájmového prostoru budou

naše vojska v průběhu útočné operace prakticky denně **překonávat vodní tok**. Tento úkol bude proto v organizaci součinnosti zaujímat důležité místo.

Hlavní pozornost přitom zaměříme na:

- určení pravděpodobného nepřítele ra vodním toku a přístupech k němu (síla nepřítele, jeho možnosti a pravděpodobná činnost — varianty; slabá a silná místa v jeho sestavě a zámyslu),
- zámysl překonání vodního toku, včetně použití jaderných zbraní,
- úkoly svazků při překonávání vodního toku: kterého nepřítele a kde zničit, na kterém směru, v kterém úseku vodní tok překonat, způsob překonání (z chodu, vyslání předsunutých odřadů, v součinnosti se vzdušnými výsadky), činnost svazků po překonání, určení posilových prostředků (změny), prostor, doba a způsob jejich začlenění,
- úkoly raketového vojska, dělostřelectva a letectva,
- úkoly vojska PVO při zabezpečování přechodu vodního toku,
- úkoly vzdušných výsadků,
- úkoly záloh a druhého sledu,
- úkoly zabezpečení bojové činnosti při přechodu vodního toku, s důrazem na průzkum, ženijní, chemické (zadymování) a týlové zabezpečení, a organizaci pořádkové, v tom i regulační služby s důrazem na ochranu proti zbraním hromadného ničení,
- organizace velení a spojení při přechodu vodního toku,

V souběžných podmínkách, kdy význam času v bojové činnosti vojsk neustále vzrůstá, mají významnou úlohu **vzdušné výsadky**. Plným právem jsou proto častým prvkem bojových a operačních sestav. Jejich prvořadým úkolem je vytvořit podmínky pro plnění úkolů hlavních sil ve vysokém tempu.

Při organizaci součinnosti budou řešit tyto hlavní otázky:

- zámysl použití vzdušného výsadku, včetně jeho zabezpečení jadernými údery;
- úkol výsadku: hodnota, zesílení, prostor vysazení, doba a způsob použití, v čí prospěch (pro který svazek úkol plní),
- výchozí prostor pro vysazení a doba pohotovosti v něm,
- způsob přepravy výsadku a kdo ji zabezpečí,
- osa letu, pásmo a způsob přeletu,
- zabezpečení bojové činnosti vzdušného výsadku letectvem, případně dělostřelectvem, v době pobytu vzdušného výsadku na výchozím prostoru pro vysazení, při nasednutí vzdušného výsadku,

v době jeho přepravy do prostoru vysazení, při vysazení a po vysazení při plnění úkolu (určení cílů nebo objektů, případně prostorů, které mají být ničeny či střezeny, způsob a doba jejich ničení či střezení s důrazem na přisunované nepřátelské zálohy),

- počet dopravních letounů či vrtulníků pro přepravu vzdušného výsadku, doba a místo (letiště) jejich pohotovosti,

- úkol svazku na směru použití vzdušného výsadku a způsob jeho plnění,

- způsob součinnosti vzdušného výsadku s pozemními vojsky při jejich přiblížení: určení čar pro navázání spojení, palebnou podporu, zastavení palby, setkání vojsk a místa setkání velitelů,

- činnost výsadku po spojení s útočícími vojsky,

- organizace velení a spojení, včetně součinnosti signálů,

- organizace týlového zabezpečení, zejména u takticko-operačních vzdušných výsadek (přisuny a odsuny).

Důležitou podmínkou pro úspěšnou útočnou operaci je její **týlové zabezpečení**. Tato problematika je součástí všech předchozích fází bojové činnosti, přesto se jí budu zabývat zvlášť v hrubých rysech ještě zvlášť. Je tomu tak proto, že v předchozích částech šlo jen o specifiky této problematiky v konkrétních situacích. Na základě předpokládaného vývoje bojové činnosti budeme každodenně řešit:

- zabezpečení raketových vojsk raketami, hlavicemi a speciálními pohonnými hmotami,

- zásobování a doplňování svazků všemi prostředky, zejména municí, pohonnými hmotami a mazadly a náhradními díly jak po zemi, tak také vzduchem,

- manévry zásobami od jednoho svazku k jinému, ukáže-li to potřeba,

- organizace zdravotního zabezpečení s důrazem na odsun raněných (po zemi i vzduchem),

- udržování komunikací (určení komunikačních zón, kdo za ně zodpovídá),

- organizaci pořádkové služby v týlovém pásmu armády,

- způsob zabezpečení týlu bojovými jednotkami, ukáže-li to potřeba,

- organizace velení a spojení týlu.

Při řešení všech situací či epizod v organizaci součinnosti je nutné určit vždy předpokládanou situaci a možnosti nepřítelů a vlastních vojsk, stanovit cíl, kterého chce armáda dosáhnout a tomu odpovídající zámysl, z něhož vyplývají úkoly zúčastněným prvkům operační sestavy a organizaci velení.

5. období — plnění dalšího úkolu vševojskové armády

Pro období plnění dalšího úkolu vševojskové armády budeme při organizaci součinnosti v přípravném období vytvářet jen základní problémy.

Půjde především o určení:

- úkolu armády, zámysl jeho plnění a z toho vyplývající manévry, zabezpečení jadernými údery (předpokládané cíle a jím odpovídající počet jaderných zbraní) a letectvem,

- úkoly svazků, popř. předpokládané změny v jejich zesílení,

- úkoly jednotlivých prvků operační sestavy,

- možné prostory střetnutí s přisunovanými zálohami nepřítelů, jeho předpokládaná činnost a z toho vyplývající úkoly pro svazky a ostatní prvky operační sestavy vševojskové armády,

- předpokládané prostory, doba použití a úkoly takticko-operačních vzdušných výsadek,

- zabezpečení plnění dalšího úkolu s důrazem na průzkum, ochranu proti zbraním hromadného ničení a týlové zabezpečení (přisun, doplňování, odsun, určení komunikací a jejich udržování, určení prostředků pro přesun a odsun vzdušnou cestou),

- organizace velení a spojení.

Podle průběhu útočné operace budeme tyto otázky dále rozvíjet a doplňovat. Situace, které se vyskytnou v průběhu plnění dalšího úkolu budou v podstatě shodné jako v období plnění bližšího úkolu, proto se nebudu jimi dále zabývat.

Výsledky organizace součinnosti v přípravném období, tzn. konkrétní způsoby realizace problémů z „Plánu“ si zaznamenává operační oddělení vcelku a jednotlivá oddělení štábu podle své odbornosti, a to buď volnou formou nebo do tabulky (dříve Tabulka součinnosti, v současné době nazývaná také „Matice součinnosti“), která je přehlednější a tím také výhodnější k řízení bojové činnosti v průběhu útočné operace.

Matice součinnosti může být v podstatě shodná s „Plánem“. Obecné otázky v „Plánu“ pro jednotlivá období, epizody a situace zpracujeme jako konkrétní zámysl plnění daného dílčího úkolu a z něho vyplývající úkoly jednotlivých prvků operační sestavy a způsob jejich plnění. Poněvadž pro zámysl bude určující předpokládaná situace, možnosti nepřítelů a vlastních vojsk, musí jejich rozkaz předcházet formulaci zámysl.